

Keuzedeel mbo

Taalstimulering op de groep

Code

K1477

Ontwikkeld door: ROC Mondriaan, Bibliotheek Westland en 2 Samen kinderopvang in samenwerking met SBB
Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport

1. Algemene informatie

D1: Taalstimulering op de groep

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Ontwikkeld voor kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Relevantie van het keuzedeel

Taalvaardigheid en leesplezier bij kinderen zijn speerpunten van het Rijk. Dit om laaggeletterdheid in de toekomst te voorkomen en de basisvaardigheden van kinderen, waar taal deel van uitmaakt, te verbeteren. Het Rijk ondersteunt activiteiten in onder andere de kinderopvang die gericht zijn op taalstimulering. De kinderopvang wil daarnaast zelf ook graag bijdragen aan de taalontwikkeling van kinderen. In de kinderopvang is er daarom behoefte aan beroepsbeoefenaren die op groepsniveau praktisch uitvoering kunnen geven aan activiteiten om de taalontwikkeling van kinderen te stimuleren. Met dit keuzedeel specialiseert de beginnend beroepsbeoefenaar zich in taalstimulering op de groep en wordt daarmee breder inzetbaar in de kinderopvang.

Beschrijving van het keuzedeel

Met dit keuzedeel verdiept de beginnend beroepsbeoefenaar de kennis en vaardigheden gericht op praktische taalontwikkeling bij alle kinderen in de kinderopvang. De beginnend beroepsbeoefenaar leert zowel geplande als spontane activiteiten uit te voeren ter bevordering van de taalvaardigheid van de kinderen. Ook leert deze hoe ouders kunnen worden betrokken bij taalstimulering.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verdiepend

2. Uitwerking

D1-K1: Draagt zorg voor taalstimulering op de groep

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt met diverse leeftijdsgroepen (baby, dreumes, peuter en schoolkind), bijvoorbeeld bij een kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang of integraal kindcentrum. Het werk is grotendeels gestructureerd binnen de eigen groep, maar de beginnende beroepsbeoefenaar moet ook kunnen inspelen op wat niet volgens plan verloopt en zich onverwacht voordoet. De beginnend beroepsbeoefenaar beschikt over brede kennis van de taalontwikkeling van 0 tot 12 jaar, manieren om taal te integreren in diverse activiteiten en van taal- en leesbevordering en kan gepland en spontaan inspelen op de taalontwikkeling van kinderen in de groep. Daarnaast beschikt die over vaardigheden als het enthousiasmeren van kinderen door verschillende vormen van taalaanbod. Het enthousiasmeren van kinderen is complex vanwege de dalende taalvaardigheid en het afnemen van het leesplezier van kinderen in Nederland. Kinderen hebben daardoor minder zelfvertrouwen in hun taalvaardigheden en zijn minder gemotiveerd deel te nemen aan taalactiviteiten. Daarnaast kan het een uitdaging zijn verschillende kinderen met uiteenlopende achtergronden en interesses te betrekken. Ook het betrekken van de ouders met mogelijk zeer diverse culturele en sociale achtergronden kan uitdagend zijn.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zelfstandig aan de werkzaamheden onder leiding van de leidinggevende en eventueel de voorleescoördinator die het beleid bepaalt. De beginnend beroepsbeoefenaar stemt de werkzaamheden af met collega's en is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het eigen werk. De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een adviserende rol richting ouders.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van taalverwerving bij meertaligheid
 - heeft kennis van intergenerationele overdracht bij taalontwikkeling
 - heeft kennis van de invloed van taalstimulering in de thuissituatie op de taalvaardigheid van kinderen
 - heeft brede kennis van de reguliere taalontwikkeling bij 0-12 jarigen
 - heeft brede kennis van de leesontwikkeling van 0-12 jarigen
 - heeft brede kennis van de door Stichting Leerplanontwikkeling (SLO) opgestelde taaldoelen voor het jonge kind
 - heeft brede kennis van manieren om taal in te bedden in alle activiteiten op de groep
 - heeft brede kennis over leesbevordering bij jonge kinderen
 - heeft brede kennis van het belang van leesplezier voor de (taal)ontwikkeling van een kind
 - heeft brede kennis van leesbevorderingsprojecten (zoals: BoekStart, Nationale voorleesdagen, Kinderboekenweek etc.)
 - heeft brede kennis van (digitale) leesmaterialen voor 0-12 jarigen (prentenboeken, toneelleesboeken, jeugdliteratuur, voorleesverhalen, versjes, gedichtjes, rijmpjes, Kamishibai, verhaalstenen, verteltas, verteltafel, vertelplaten, etc.)
 - heeft brede kennis van de inzet van attributen, materialen en hulpmiddelen om een verhaal tot leven te laten komen
-
- kan taalstimulerende gesprekken voeren
 - kan een belevenis bouwen rondom een boek of verhaal (voorleesvoorstelling)
 - kan adviesvaardigheden toepassen in contact met ouders

D1-K1-W1: Biedt gevarieerde activiteiten gericht op taalbevordering aan

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar initieert op basis van het beleids- en/of voorleesplan van de organisatie taalbevorderingsactiviteiten. Die voert deze activiteiten individueel of groepsgewijs uit, passend bij de leeftijd en het niveau van het kind of de kinderen. Dit betreft onder meer een variatie van spel, zoals tafelpoppenspel, rollenspel, toneellezen, voorlezen, voorleesvoorstellingen en 5-minuten taalspelletjes. De beginnend beroepsbeoefenaar gebruikt hierbij diverse taalbevorderingsmaterialen en -middelen. De activiteiten spreken de verschillende domeinen van de taalontwikkeling aan, zoals mondelinge taalvaardigheid, (aanvankelijk) lezen en (aanvankelijk) schrijven. Daarnaast sluiten ze aan op bestaande projecten zoals nationale voorleesdagen, Kinderboekenweek en de aangeboden thema's op de groep.

Resultaat

Er zijn activiteiten ontwikkeld en uitgevoerd passend bij het beleid, de kinderen en eventueel bestaande projecten die de taalontwikkeling van kinderen stimuleren.

D1-K1-W1: Biedt gevarieerde activiteiten gericht op taalbevordering aan

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- kiest bij leeftijd en niveau passende activiteiten
- zet op passende wijze mimiek en attributen in om verhalen tot leven te laten komen
- stelt concrete en uitdagende doelen bij de (lees)activiteiten
- zet materialen en middelen effectief en creatief in ten behoeve van de ontwikkeling van taal
- nodigt kinderen actief uit deel te nemen aan taalactiviteiten

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Creëren en innoveren

D1-K1-W2: Benut kansen voor taalontwikkeling

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar observeert in de dagelijkse gang van zaken kinderen en signaleert kansen om de taalontwikkeling van alle kinderen te stimuleren, dus ook de hoog- of laag taalvaardige, stille of minder actieve kinderen. Deze kansen grijpt die aan om de taalontwikkeling van een of meer kinderen te stimuleren, met name tijdens dagelijkse bezigheden en vrij spel. De beginnend beroepsbeoefenaar voert taalstimulerende gesprekken met kinderen, gaat in op de spontane verhalen van kinderen en speelt mee bij het spel van het kind. Bij het meespelen verrijkt de beginnend beroepsbeoefenaar het spel met taal en voegt extra materiaal toe aan het spel op basis van de spontane belangstelling van het kind. De beginnend beroepsbeoefenaar verwoordt tijdens het meespelen doorlopend wat die ziet en doet richting het kind en daagt het kind uit om zelf ook taal te gebruiken.

Resultaat

Er zijn kansen gegrepen om de taalontwikkeling van het kind te stimuleren.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- moedigt kinderen actief aan deel te nemen aan gesprekken en diverse vragen te stellen
- voegt op speelse wijze taal toe aan het spel van kinderen
- daagt kinderen actief uit om samen na te denken en te praten over een onderwerp
- luistert aandachtig naar wat kinderen zeggen
- toont oprechte interesse in de verhalen van kinderen
- reageert positief op verschillende meningen van kinderen

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Aandacht en begrip tonen, Relaties bouwen en netwerken, Vakdeskundigheid toepassen

D1-K1-W3: Werkt aan ouderbetrokkenheid

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar informeert de ouders over de taalontwikkeling van hun kind(eren) alsook over de taalgerichte activiteiten die zijn aangeboden. Die verzamelt informatie over de thuissituatie en de inzichten van de ouders ten aanzien van de taalontwikkeling van het kind. Die toont betrokkenheid bij ouders en kind en motiveert en faciliteert ouders om thuis ook te werken aan het stimuleren van de taalontwikkeling van het kind. De beginnend beroepsbeoefenaar geeft tips, doet concrete voorstellen en biedt eventueel materiaal aan om ook thuis te oefenen met taal in het Nederlands of de eventuele eigen taal, afgestemd op de thuissituatie. Ook informeert die bij de ouders hoe de uitvoering van de activiteiten thuis is verlopen en geeft hierbij feedback aan de ouders.

Resultaat

Er is gewerkt aan de betrokkenheid van ouders bij de taalontwikkeling van hun kind(eren) en ouders zijn geadviseerd hoe ze daarbij een stimulerende rol kunnen spelen.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- deelt actief kennis en ervaring met ouders
- stemt het handelen effectief af op het ouderbeleid in de organisatie
- stemt tips om thuis taalactiviteiten uit te voeren af op de behoefte en mogelijkheden van ouders
- geeft ouders passende materialen mee om thuis taal te stimuleren
- geeft ouders constructieve feedback en passende gedragsalternatieven

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Omgaan met verandering en aanpassen